

Immanuel Kant

född 1724, död 1804, tysk filosof, en av de stora tänkarna. De föremål vi genom de fem sinnena uppfattar, är inte självständigt existerande, säger Kant. "Tinget i sig" nås inte av våra sinnen. Vi kan inte med rationella skäl bevisa existensen av en Gud, av ett liv efter detta o s v. Det finns emellertid andra skäl än de rationella att hålla för sant att Gud är till och att ett liv finns efter döden. Och det finns andra skäl till att leva och handla så, att maximen för mitt handlande skulle kunna gälla som princip för allmän lagstiftning. Inom mig finns ett "kategoriskt imperativ" som manar därtill – i sak ungefär vad vi vanliga människor kallar samvete.

Under flera år före sin död var Kant senilt dement. Till sist kunde han inte ens skriva sitt eget namn. Men under sin krafts dagar hade han i en föreläsning för sina studenter sagt hur han såg på döden. Han sade:

"Mina herrar! Jag är inte rädd för döden; jag skall veta att dö. Jag försäkrar er inför Gud, att om jag i denna natt kände att jag må så skulle jag upplyfta mina händer, knäppa dem och säga: Gud vare lovad!"

Vid ett annat tillfälle yttrade Kant: "I alla de tusende böcker jag i mitt liv har läst, har intet tröstat mig så mycket som psalmens ord: 'Om jag ock vandrar i dödsskuggans dal, så fruktar jag intet ont, ty du är med mig, din käpp och stav de trösta mig.' "

(Sven Danell: SAGT INFÖR DÖDEN - BANBRYTARE INOM TÄNKANDE, FORSKNING, SAMHÄLLSORDNING OCH MÄNNISKOVÅRD)